

DEFINICIJA KATEGORIJ IN TIPOV VOZIL

A) Kategorije vozil

Kategorije vozil so določene po naslednji klasifikaciji:

(V naslednjih definicijah je treba izraz "največja masa" razumeti kot "največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila")

1 **Kategorija M:** Motorna vozila z vsaj štirimi kolesi, namenjena prevozu potnikov.

Kategorija M₁: Vozila za prevoz potnikov z največ osmimi sedeži poleg sedeža voznika.

Kategorija M₂: Vozila za prevoz potnikov z več kot osmimi sedeži poleg sedeža voznika in največjo maso do vključno 5 ton.

Kategorija M₃: Vozila za prevoz potnikov z več kot osmimi sedeži poleg sedeža voznika in največjo maso večjo od 5 ton.

Tipi nadgradnje in kodiranje, ki se nanašajo na vozila kategorije M₁, so določeni v prvem odstavku (vozila kategorije M₁) in v drugem odstavku (vozila kategorije M₂ in M₃) poglavja D.

2 **Kategorija N:** Motorna vozila z vsaj štirimi kolesi, namenjena prevozu blaga.

Kategorija N₁: Vozila za prevoz blaga z največjo maso do vključno 3,5 tone.

Kategorija N₂: Vozila za prevoz blaga z največjo maso večjo od 3,5 tone, vendar do vključno 12 ton.

Kategorija N₃: Vozila za prevoz blaga z največjo maso večjo od 12 ton.

Pri vlečnem vozilu, namenjenem za vleko polpriklopnika ali priklopnika s centralno osjo, je masa, ki se upošteva za klasifikacijo vozila, masa vlečnega vozila v stanju, pripravljenem za vožnjo, povečana za maso, ki ustreza največji statični navpični obremenitvi, preneseni na vlečno vozilo s polpriklopnika ali priklopnika s centralno osjo, in največjo maso tovora vlečnega vozila, kjer pride v poštev.

Tipi nadgradnje in kodiranje, ki se nanašajo na vozila kategorije N, so določeni v tretjem odstavku poglavja D.

3 **Kategorija O:** Priklopna vozila (vključno s polpriklopniki).

Kategorija O₁: Priklopna vozila z največjo maso do vključno 0,75 tone.

Kategorija O₂: Priklopna vozila z največjo maso večjo od 0,75 tone, vendar do vključno 3,5 tone.

Kategorija O₃: Priklopna vozila z največjo maso večjo od 3,5 tone, vendar do vključno 10 ton.

Kategorija O₄: Priklopna vozila z največjo maso večjo od 10 ton.

Pri polpriklopniki ali priklopniki s centralno osjo je največja masa, ki se šteje za kvalifikacijo priklopnega vozila, statična navpična obremenitev, prenesena na tla z osjo ali osmi polpriklopnika ali priklopnika s centralno osjo, ko je ta povezan z vlečnim vozilom in nosi svoj največji tovor.

Tipi nadgradnje in kodiranje, ki se nanašajo na vozila kategorije O, so določeni v četrtem odstavku poglavja D.

4 **Kategorija L:** Dvo- in trikolesna vozila

Kategorija L₁: Mopedi (kolesa z motorjem) – dvokolesna motorna vozila (brez stranske prikolice), katerih največja konstrukcijsko določena hitrostjo ne presega 45 km/h in katerih delovna prostornina motorja z notranjim zgorevanjem ne presega 50 cm³ oziroma trajna nazivna moč njihovega elektromotorja ne presega 4 kW.

Kategorija L₂: Mopedi (kolesa z motorjem) – trikolesna motorna vozila (s stransko prikolico), katerih največja konstrukcijsko določena hitrostjo ne presega 45 km/h in katerih delovna prostornina motorja z notranjim zgorevanjem ne presega 50 cm³, največja nazivna moč drugih motorjev z notranjim zgorevanjem ne presega 4 kW oziroma največja trajna nazivna moč njihovega elektromotorja ne presega 4 kW.

Kategorija L₃: Motorna kolesa – dvokolesna motorna vozila (brez stranske prikolice) z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo večjo od 45 km/h in/ali katerih delovna prostornina motorja, če je to motor z notranjim zgorevanjem, presega 50 cm³.

Kategorija L₄: Motorna kolesa – trikolesna motorna vozila (s stransko prikolico) z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo večjo od 45 km/h in/ali katerih delovna prostornina motorja, če je to motor z notranjim zgorevanjem, presega 50 cm³.

Kategorija L₅: Motorna trikolesa – motorna vozila s tremi simetrično nameščenimi kolesi z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo večjo od 45 km/h in/ali katerih delovna prostornina motorja, če je to motor z notranjim zgorevanjem, presega 50 cm³.

Kategorija L ₆	Lahka štirikolesa – motorna vozila s štirimi kolesi, z maso neobremenjenega vozila do 350 kg (brez mase baterij pri električnih vozilih), katerih največja konstrukcijsko določena hitrostjo ne presega 45 km/h in katerih delovna prostornina motorja, če je to motor na prisilni vžig, ne presega 50 cm ³ ali največja nazivna moč drugih motorjev z notranjim zgorevanjem ne presega 4 kW oziroma največja trajna nazivna moč njihovega elektromotorja ne presega 4 kW. Za ta vozila veljajo tehnične zahteve kot za vozila kategorije L ₂ .
Kategorija L ₇	Štirikolesa – motorna vozila s štirimi kolesi, katerih masa neobremenjenega vozila ne presega 400 kg oziroma 550 kg za vozila za prevoz blaga (brez mase baterij pri električnih vozilih), katerih največja nazivna moč ne presega 15 kW. Za ta vozila veljajo tehnične zahteve kot za vozila kategorije L ₅ .

B) Dodatna razvrstitev vozil

Poleg navedenih osnovnih kategorij lahko vozila nekaterih kategorij razvrstimo še v dve vrsti, in sicer:

1 **Terenska vozila** (simbol G)

1.1 Vozila kategorije N₁ z največjo maso do vključno 2 toni in vozila kategorije M₁ štejejo za terenska vozila, če izpolnjujejo naslednji zahtevi:

- vozilo ima najmanj eno sprednjo os in najmanj eno zadnjo os, ki sta konstruirani tako, da sta gnani sočasno, vključno z vozili, pri katerih se lahko pogon ene od osi tudi izklopi;
- vozilo ima najmanj eno zaporo diferenciala ali najmanj en mehanizem s podobnim učinkom delovanja in mora samo (brez priklopnega vozila) premagati 30-odstotni vzpon, kar se lahko dokaže z izračunom;

Vozilo mora poleg tega izpolnjevati najmanj pet od šestih spodaj naštetih dodatnih zahtev:

- prednji pristopni kot mora biti najmanj 25°,
- zadnji pristopni kot mora biti najmanj 20°,
- kot rampe mora biti najmanj 20°,
- najmanjša razdalja od tal pod prednjo osjo mora biti najmanj 180 mm,
- najmanjša razdalja od tal pod zadnjo osjo mora biti najmanj 180 mm,
- najmanjša razdalja od tal med osema mora biti najmanj 200 mm.

1.2 Vozila kategorije N₁ z največjo maso nad 2 toni kot tudi vozila kategorij N₂ in M₂ ter kategorije M₃, katerih največja masa ne presega 12 ton, štejejo za terenska vozila, če so konstruirana tako, da so gnana vsa kolesa, vključno z vozili, pri katerih se lahko pogon ene osi izklopi, ali če izpolnjujejo vse tri naslednje zahteve:

- vozilo ima najmanj eno sprednjo os in najmanj eno zadnjo os, ki sta konstruirani tako, da sta gnani sočasno, vključno z vozili, pri katerih se lahko pogon ene osi izklopi;
- vozilo ima najmanj eno zaporo diferenciala ali najmanj en mehanizem s podobnim učinkom delovanja;
- vozilo mora samo (brez priklopnega vozila) premagati 25-odstotni vzpon, kar se lahko dokaže z izračunom.

1.3 Vozila kategorije M₃ z največjo maso več kot 12 ton ali vozila kategorije N₃ štejejo za terenska vozila, če so lahko vsa kolesa gnana sočasno, vključno z vozili, pri katerih se lahko pogon ene osi izklopi, oziroma če so izpolnjene naslednje zahteve:

- najmanj 50% koles je gnanih;
- vozilo ima najmanj eno zaporo diferenciala ali najmanj en mehanizem s podobnim učinkom delovanja;
- vozilo mora samo (brez priklopnega vozila) premagati 25-odstotni vzpon, kar se lahko dokaže z izračunom;
- poleg tega mora vozilo izpolnjevati najmanj štiri od šestih spodaj naštetih dodatnih zahtev:
 - prednji pristopni kot mora biti najmanj 25°,
 - zadnji pristopni kot mora biti najmanj 25°,
 - kot rampe mora biti najmanj 25°,
 - najmanjša razdalja od tal pod prednjo osjo mora biti najmanj 250 mm,
 - najmanjša razdalja od tal med osema mora biti najmanj 300 mm,
 - najmanjša razdalja od tal pod zadnjo osjo mora biti najmanj 250 mm.

1.4 Kombinirano označevanje

Simbol "G" se kombinira s simbolom "M" oziroma "N". Na primer, vozilo kategorije N₁, ki se lahko uporabi kot terensko vozilo, se označi kot N₁G.

2 **Vozila za posebne namene**

Vozila za posebne namene so vozila kategorije M, N ali O za prevoz potnikov ali blaga in za opravljanje posebnih opravil, ki zahtevajo posebno prilagoditev nadgradnje in/ali opremo.

2.1 "Bivalno vozilo" je vozilo kategorije M za posebne namene, konstruirano tako, da vključuje bivalni prostor z vsaj naslednjo opremo:

- sedeži in miza,
- ležišča, ki se lahko sestavijo iz sedežev,
- oprema za kuhanje in
- oprema za hrambo.

Ta oprema mora biti togo pritrjena v bivalnem prostoru, vendar sme biti mogoče mizo na enostaven način odstraniti.

- 2.2 "Neprebojna vozila" so vozila, namenjena zaščiti potnikov in/ali blaga, ki ustrezajo zahtevam oklepne zaščite pred izstrelki.
- 2.3 "Reševalna vozila" so motorna vozila kategorije M, namenjena za prevoz bolnih ali poškodovanih oseb, ki so posebej opremljena za ta namen.
- 2.4 "Pogrebna vozila" so vozila kategorije M, namenjena za prevoz umrlih oseb, ki so posebej opremljena za ta namen.
- 2.5 "Bivalne prikolice" glej standard SIST ISO 3833:2000, definicija št. 3.2.1.3.
- 2.6 "Avto-dvigala" so vozila za posebne namene kategorije N₃, ki niso predvidena za prevoz blaga, opremljena pa so z dvigalom, katerega dvigni moment je enak ali večji od 400 kNm.
- 2.7 "Druga vozila za posebne namene" so vozila, ki so opredeljena v točki 2, z izjemo tistih, ki so navedena v točkah 2.1 do 2.6.

Kodiranje, ki se nanaša na vozila za posebne namene, je določeno v petem odstavku poglavja D.

C) Definicija tipa vozila

1 Za vozila kategorije M₁:

"**Tip**" zajema vozila, ki se ne razlikujejo v vsaj naslednjih značilnostih:

- proizvajalec,
- proizvajalčeva oznaka tipa,
- bistvene lastnosti izdelave in konstrukcije:
- šasija / podvozje (očitne in bistvene razlike),
- motor (z notranjim zgorevanjem / električni / hibrid).

"**Varianta**" tipa označuje vozila istega tipa, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- oblika karoserije (npr. limuzina, vozilo z dvignimi vrati zadaj, kupe, kabriolet, karavan, večnamensko vozilo),
- pogonski motor:
 - način delovanja (prisilni ali kompresijski vžig, dvo ali štiri taktni),
 - število in razmestitev valjev,
 - razlika v moči ni večja kot 30% (največja je 1,3-krat večja od najmanjše),
 - razlika v delovni prostornini ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
- gnane osi (število, položaj, medsebojne povezave),
- krmiljene osi (število in položaj).

"**Izvedenka**" variante označuje vozila, ki so sestavljena iz kombinacij različnih lastnosti.

Večkratni vpis naslednjih parametrov v okviru ene izvedenke ni dovoljen:

- največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila,
- delovna prostornina motorja,
- največja nazivna moč motorja,
- vrsta menjalnika in število prestav,
- največje število sedežev.

2 Za vozila kategorij M₂ in M₃:

"**Tip**" zajema vozila, ki se ne razlikujejo v vsaj naslednjih značilnostih:

- proizvajalec,
- proizvajalčeva oznaka tipa,
- kategorija,
- bistvene lastnosti izdelave in konstrukcije:
 - šasija / samonosna karoserija, eno- ali večnivojska, toga / zgibna konstrukcija (očitne in bistvene razlike),
 - število osi,
 - motor (z notranjim zgorevanjem / električni / hibrid).

"**Varianta**" tipa označuje vozila istega tipa, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- razred, kot je opredeljen v poglavju D,
- stanje dodelanosti (npr. dokončano/nedokončano),
- pogonski motor:
 - način delovanja (prisilni ali kompresijski vžig, dvo- ali štiritaltni),
 - število in razmestitev valjev,

- razlika v moči ni večja kot 50% (največja je 1,5-krat večja od najmanjše),
 - razlika v delovni prostornini ni večja kot 50% (največja je 1,5-krat večja od najmanjše),
 - namestitvev (spredaj, v sredini, zadaj)
 - razlika v največji tehnično dovoljeni masi obremenjenega vozila ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
 - gnane osi (število, položaj, medsebojne povezave),
 - krmiljene osi (število in položaj).
- "Izvedenka"** variante označuje vozila, ki so sestavljena iz kombinacij različnih lastnosti.

3 Za vozila kategorij N₁, N₂ in N₃:

"Tip" zajema vozila, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih značilnostih:

- proizvajalec,
- proizvajalčeva oznaka tipa,
- kategorija,
- bistvene lastnosti izdelave in konstrukcije:
 - šasija / podvozje (očitne in bistvene razlike),
 - število osi,
- motor (z notranjim zgorevanjem / električni / hibrid).

"Varianta" tipa označuje vozila istega tipa, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- konstrukcija karoserije (npr. tovorno vozilo s kesonom/prekucna karoserija/cisterna/sedlasti vlačilec) (samo za dokončana vozila),
- stanje dodelanosti (npr. dokončano/nedokončano),
- pogonski motor:
 - način delovanja (prisilni ali kompresijski vžig, dvo- ali štiritačni),
 - število in razmestitev valjev,
 - razlika v moči ni večja kot 50% (največja je 1,5-krat večja od najmanjše),
 - razlika v delovni prostornini ni večja kot 50% (največja je 1,5-krat večja od najmanjše),
- razlika v največji tehnično dovoljeni masi obremenjenega vozila ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
- gnane osi (število, položaj, medsebojne povezave),
- krmiljene osi (število in položaj).

"Izvedenka" variante označuje vozila, ki so sestavljena iz kombinacij različnih lastnosti.

4 Za vozila kategorij O₁, O₂, O₃ in O₄:

"Tip" zajema vozila, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- proizvajalec,
- proizvajalčeva oznaka tipa,
- kategorija,
- bistvene lastnosti izdelave in konstrukcije:
 - šasija / samonosna karoserija (očitne in bistvene razlike),
 - priklopniki z vrtljivim ojesom / polpriklopniki / priklopniki s centralno osjo,
 - tip zavornega sistema (npr. nezavirani / z naletno zavoro / z običajno zavoro).

"Varianta" tipa označuje vozila istega tipa, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- stanje dodelanosti (npr. dokončano / nedokončano),
- oblika karoserije (npr. bivalno vozilo / keson / cisterna) (samo za dokončana / dodelana vozila),
- razlika v največji tehnično dovoljeni masi obremenjenega vozila ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
- krmiljene osi (število in položaj).

"Izvedenka" variante označuje vozila, ki so sestavljena iz kombinacij različnih lastnosti.

5 Za vozila kategorij L

"Tip" zajema vozila, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- proizvajalec,
- proizvajalčeva oznaka tipa,
- kategorija,
- bistvene lastnosti izdelave in konstrukcije:
 - šasija /okvir /pomožni okvir / pod / konstrukcija, na katero so pritrjeni glavni sestavni deli (očitne in bistvene razlike),
 - tip pogonskega motorja (npr. z notranjim zgorevanjem, elektromotor, hibridni...)

"Varianta" tipa označuje vozila istega tipa, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih pomembnih značilnostih:

- oblika nadgradnje (osnovne značilnosti),
 - pogonski motor:
 - način delovanja (na prisilni ali kompresijski vžig, dvo- ali štiristaktni),
 - število in razmestitev valjev,
 - razlika v moči ni večja kot 30% (največja je 1,3-krat večja od najmanjše),
 - razlika v delovni prostornini ni večja kot 30% (največja je več kot 1,3-krat večja od najmanjše),
 - za elektromotorje – način delovanja
 - razlika v masi vozila, pripravljenega za vožnjo, ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
 - razlika v največji tehnično dovoljeni masi obremenjenega vozila ni večja kot 20% (največja je 1,2-krat večja od najmanjše),
 - tip menjalnika (ročni, avtomatski).
- "Izvedenka"** variante označuje vozila, ki so sestavljena iz kombinacij različnih lastnosti, pod pogojem, da obstaja samo ena vrednost za:
- maso vozila, v stanju pripravljenem za vožnjo,
 - največjo tehnično dovoljeno maso,
 - moč motorja in
 - delovno prostornino motorja.

D) Definicija tipa nadgradnje

Tip nadgradnje se označi z naslednjimi kodami:

1 Osebni avtomobili (M₁)

AA –	limuzina Standard SIST ISO 3833:2000, definicija številka 3.1.1.1, vendar vključno z vozili z več kot štirimi bočnimi okni.
AB – vozilo z dviznimi vrati zadaj	Limuzina (AA) z dviznimi vrati zadaj na vozilu (hatch back).
AC – karavan	Standard SIST ISO 3833:2000, definicija številka 3.1.1.4.
AD – kupe	Standard SIST ISO 3833:2000, definicija številka 3.1.1.5.
AE –	kabriolet Standard SIST ISO 3833:2000, definicija številka 3.1.1.6.
AF –	večnamensko vozilo Motorno vozilo, ki je drugačno od navedenih v AA do AE in je namenjeno za prevoz potnikov in njihove prtljage ali blaga v enem samem prostoru. Takšno vozilo ne šteje za vozilo kategorije M ₁ , če izpolnjuje oba naslednja pogoja:
	(a) število sedežev, poleg vozniškega, ni večje od šest, šteje se, da "sedež" obstaja, če je vozilo opremljeno z "dostopnimi" pritrdišči sedežev, izraz "dostopna" pomeni pritrdišča, ki se lahko uporabljajo. Da bi proizvajalec preprečil "dostopnost" pritrdišč, mora fizično preprečiti njihovo uporabo tako, da npr. nanje zavari ploščice ali pa vgradi podobno trajno opremo, ki je ni mogoče odstraniti z običajnim orodjem; in
	(b) $P - (M + N \times 68) > N \times 68$
kjer je:
P = največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila v kg,
M = masa v stanju, pripravljenem za vožnjo v kg,
N = število sedežev, razen vozniškega.

2 Motorna vozila kategorije M₂ ali M₃

Vozila razreda I	(avtobusi, načrtovani s prostori za stoječe potnike, in ki omogočajo pogosto izmenjavo potnikov)
CA – enonivojski	
CB – dvonivojski	
CC – zgibni enonivojski	
CD – zgibni dvonivojski	
CE – nizkopodni enonivojski	
CF – nizkopodni dvonivojski	
CG – zgibni nizkopodni enonivojski	
CH – zgibni nizkopodni dvonivojski	

Vozila razreda II

(avtobusi, načrtovani predvsem za prevoz sedečih potnikov in prirejeni tako, da dopuščajo tudi prevoz stoječih potnikov v sredinskem prehodu in/ali v prostoru, ki ne sme presegati prostora za dva dvojna sedeža)

CI – enonivojski
CJ – dvonivojski
CK – zgibni enonivojski
CL – zgibni dvonivojski
CM – nizkopodni enonivojski
CN – nizkopodni dvonivojski
CO – zgibni nizkopodni enonivojski
CP – zgibni nizkopodni dvonivojski

Vozila razreda III

(avtobusi načrtovani izključno za prevoz sedečih potnikov)

CQ – enonivojski
CR – dvonivojski
CS – zgibni enonivojski
CT – zgibni dvonivojski

Vozila razreda A

(avtobusi za prevoz do 22 potnikov, načrtovani za prevoz sedečih in stoječih potnikov)

CU – enonivojski
CV – nizkopodni enonivojski
Vozila razreda B

(avtobusi za prevoz do 22 potnikov, načrtovani za prevoz samo sedečih potnikov)

CW – enonivojski

3 **Motorna vozila kategorije N**

BA – Tovorno vozilo s kesonom
BB – Furgon

tovorno vozilo z odprtim zabojem, ki je lahko pokrit s ponjavo;
tovorno vozilo z zaprto nadgradnjo, katerega kabina je lahko integrirana v nadgradnjo;
vlečno vozilo, ki je načrtovano izključno ali predvsem za vleko polpriklopnikov;
vlečno vozilo, ki je načrtovano izključno ali predvsem za vleko priklopnih vozil razen polpriklopnikov.

BC – Sedlasti vlačilec

BD – Cestni vlačilec

- Vendar vozilo, opredeljeno kot BB, z največjo tehnično dovoljeno maso, ki ni večja od 3500 kg, ne šteje za vozilo kategorije N, če:
 - ima več kot šest sedežev poleg vozniškega sedeža ali
 - če izpolnjuje oba naslednja pogoja:
 - (a) če število sedežev, poleg vozniškega sedeža, ni večje od šest, in
 - (b)
- Vendar vozilo, opredeljeno kot BA, BB z največjo tehnično dovoljeno maso večjo od 3500 kg, BC ali BD ne šteje za vozilo kategorije N, če ustreza vsaj eni izmed naslednjih zahtev:
 - (a) če je število sedežev, poleg vozniškega, večje od osem, ali
 - (b)

Glej poglavje D, točko 1, ki opredeljuje "sedeže", P, M in N.

4 **Priklopna vozila kategorije O**

DA – polpriklopnik

priklopno vozilo, načrtovano za priklop na sedlasti vlačilec in ki v navpični smeri znatno obremenjuje vlečno vozilo;

DB – priklopnik z vrtljivim ojesom

priklopno vozilo z vsaj dvema osema od katerih je vsaj ena krmiljena in je opremljeno z ojesom, ki lahko niha v navpični smeri in ne prenaša navpične obremenitve na vlečno vozilo (manj kot 100 daN);

DC – priklopnik s centralno osjo

priklopno vozilo s togim ojesom, pri katerem je os (skupina osi) vgrajena v bližini težišča vozila tako, da se na vlečno vozilo prenaša le manjša statična obremenitev (do 10% največje mase priklopnika oziroma do 1000 daN – kar je manjše).

5 Vozila za posebne namene

SA – bivalna vozila	(glej poglavje B, točka 2.1)
SB – neprebojna vozila	(glej poglavje B, točka 2.2)
SC – reševalna vozila	(glej poglavje B, točka 2.3)
SD – pogrebna vozila	(glej poglavje B, točka 2.4)
SE – bivalne prikolice	(glej poglavje B, točka 2.5)
SF – avto-dvigala	(glej poglavje B, točka 2.6)
SG – druga vozila za posebne namene	(glej poglavje B, točka 2.7)"